

VENDIM
Nr. 85, datë 23.12.2025

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Marsida Xhaferllari	kryesuese;
Fiona Papajorgji	anëtare;
Sonila Bejtja	anëtare;
Sandër Beci	anëtar;
Ilir Toska	anëtar;
Marjana Semini	anëtare,

me sekretare Anjeza Puka, në datën 18.12.2025, mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve çështjen nr. 1 (Y) 2025 të Regjistrit Themeltar, që u përket:

KËRKUES: Ylli Zyla, përfaqësuar nga avokat Rezart Tërshana, me prokurë të posaçme.

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Ministria e Mbrojtjes, përfaqësuar nga sekretari i përgjithshëm, Aleks Marku.

Shtabi i Përgjithshëm i Forcave të Armatosura, në mungesë.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr. 00-2024-5124, datë 18.12.2024, të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, si i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

Dërgimi i çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 4, 15, 18, 42, 43, 44, 49, 52, 131, pika 1, shkronja “f”, 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, 141, 142 dhe 167, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); nenet 27, 71 e vijues, të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (*Ligji Organik i Gjykatës*).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatoren e çështjes, Marsida Xhaferllari, mori në shqyrtim parashtrimet me shkrim të kërkuarit Ylli Zyla (*kërkuesi*), i cili ka kërkuar pranimin e kërkesës, prapësimet me shkrim të subjektit të interesuar, Ministrisë së Mbrojtjes, që ka kërkuar rrëzimin e kërkesës, konstatoi mungesën e prapësimeve me shkrim të subjektit tjetër të interesuar, Shtabit të Përgjithshëm të Forcave të Armatosura, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Rrethanat e çështjes

1. Kërkuesi ka qenë ushtarak aktiv i Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë me gradën “Kolonel”, duke kryer detyra të ndryshme. Me urdhrin nr. 1818, datë 20.9.2013, të ministrit të Mbrojtjes, të nxjerrë në bazë të nenit 26, të ligjit nr. 9171, datë 22.1.2004, “Për gradat dhe karrierën ushtarake në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë” (*Ligji për Karrierën Ushtarake*) dhe nenit 19, pikat 2 dhe 3, të ligjit nr. 8671, datë 26.10.2000, “Për pushtetet dhe autoritetet e komandimit e të drejtimit strategjik të Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, ai është liruar nga detyra e komandantit të Policisë Ushtarake dhe është vënë në dispozicion të Forcave të Armatosura deri në sistemimin në detyrë tjetër. Me të njëjtin urdhër kërkuarit i është njohur e drejta që, deri në sistemimin në

detyrën e re, të paguhej me pagën mujore të gradës për dy muaj sipas nenit 26 të Ligjit për Karrierën Ushtarake.

2. Kërkuesi nuk është sistemuar në detyrë tjetër. Pas dy muajve, ai i është drejtuar me kërkesë për risistemim Ministrisë së Mbrojtjes. Kjo e fundit, në datën 19.12.2013, i është përgjigjur se i kishte përcjellë propozimet përkatëse Shefit të Shtabit të Përgjithshëm të Forcave të Armatosura dhe se procedurat e emërimit të personelit të liruar ishin ende në proces.

3. Në këto rrethana, kërkuesi ka ngritur padi në gjykatë, duke kërkuar detyrimin e Ministrisë së Mbrojtjes ta rikthente në detyrën e mëparshme ose në një detyrë tjetër në nivelin e gradës “Kolonel”, si dhe t’i paguante pagën e plotë deri në rikthimin në punë. Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë, me vendimin nr. 1865, datë 24.4.2014, ka vendosur pranimin e pjesës së padisë, duke detyruar Ministrinë e Mbrojtjes t’i paguante kërkuesit pagën mujore sipas gradës që mbante, duke filluar nga data 20.11.2013, deri në emërimin ose nxjerrjen e tij në rezervë/lirim, ndërsa kërkimet e tjera janë rrëzuar. Kundër vendimit ka paraqitur apel vetëm Ministria e Mbrojtjes, duke kërkuar ndryshimin e vendimit dhe rrëzimin e padisë.

4. Gjykata Administrative e Apelit, me vendimin nr. 887, datë 24.4.2015, ka vendosur prishjen e vendimit të gjykatës së shkallës së parë dhe pushimin e gjykimit, me arsyetimin se padia nuk mund të ngrihej. Sipas gjykatës së apelit, ligjvënësi kishte përcaktuar kufi të pagesës deri në 2 muaj dhe ushtaraku nuk mund të paguhej përtej këtij afati. Pas kalimit të afatit ushtaraku mund të investonte gjykatën për të kërkuar nxjerrjen e aktit të emërimit në një detyrë tjetër, por në rastin konkret ky kërkim nuk ishte paraqitur. Po ashtu, sipas gjykatës së apelit, Ministria e Mbrojtjes kishte përmbushur detyrimin ligjor për dhënien e pagesës 2-mujore, ndërsa rikthimi në detyrë nuk parashikohej nga Ligji për Karrierën Ushtarake.

5. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2022-3518, datë 1.12.2022, ka vendosur mospranimin e rekursit të kërkuesit. Gjykata e Lartë ka arsyetuar se ai (kërkuesi) nuk kishte apeluar pjesën e rrëzuar të padisë, që lidhej me kërkimin për t’u sistemuar në një detyrë tjetër sipas gradës që mbante, ndaj gjykata e apelit me të drejtë kishte prishur vendimin e gjykatës së shkallës së parë dhe kishte pushuar gjykimin e çështjes.

6. Gjatë kohës që çështja ishte në pritje për t’u shqyrtuar nga Gjykata e Lartë, ministri i Mbrojtjes ka lëshuar urdhrin nr. 1180, datë 5.9.2014, me të cilin, bazuar në ligjin nr. 9183, datë 5.2.2004, “Për disiplinën ushtarake në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë”, ka nxjerrë në lirim kërkuesin për shkelje të rënda disiplinore.

7. Në datën 16.7.2015, kërkuesi ka ngritur sërish padi në gjykatë, duke kërkuar detyrimin e Ministrisë së Mbrojtjes t’i paguante pagën për periudhën e mbajtjes së tij në dispozicion të Forcave të Armatosura, tashmë nga data 20.11.2013 deri në datën e lirimit, më 5.9.2014. Në atë padi, kërkuesi ka pretenduar se pavarësisht kalimit të afatit 2-mujor të parashikuar nga neni 26 i Ligjit për Karrierën Ushtarake, Ministria e Mbrojtjes nuk e kishte sistemuar në detyrë tjetër dhe as e kishte nxjerrë në rezervë/lirim, pra e kishte mbajtur në dispozicion, për rrjedhojë nuk duhej t’i kishte ndërprerë pagën e ushtarakut aktiv.

8. Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë, me vendimin nr. 5248 (80-2015-3527), datë 21.10.2015, ka vendosur rrëzimin e padisë, me arsyetimin se Ministria e Mbrojtjes dhe Shtabi i Përgjithshëm i Forcave të Armatosura kishin detyrimin për të paguar ushtarakun në dispozicion vetëm 2 muaj dhe se, në thelb, kërkitimi i padisë ishte gjë e gjykuar, duke iu referuar për këtë qëllim procesit gjyqësor të përfunduar me vendim pushimi (*shih paragrafët 4–5 të vendimit*). Me këtë arsyetim, gjykata e shkallës së parë ka arritur në përfundimin se kërkuesi nuk mund të paguhej përtej 2 muajve, ndaj veprimtaria administrative e Ministrisë së Mbrojtjes dhe Shtabit të Përgjithshëm të Forcave të Armatosura ishte e drejtë dhe në respektim të plotë të ligjit.

9. Megjithëse kërkuesi ka paraqitur apel, vendimi është lënë në fuqi nga Gjykata Administrative e Apelit me vendimin nr. 4425, datë 26.10.2017. Gjykata e apelit ka arsyetuar, ndër të tjera, se janë të pabazuara pretendimet e kërkuesit për cenimin e neneve 49 e vijues të Kushtetutës, pasi mospërfitimi i pagës, për periudhën 20.11.2013–5.9.2014, është rezultat i zbatimit të Ligjit për Karrierën Ushtarake dhe vendimmarrja e Ministrisë së Mbrojtjes nuk ia ka mohuar të drejtat kushtetuese kërkuesit.

10. Në vijim, Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2024-5124, datë 18.12.2024, ka vendosur mospranimin e rekursit të kërkuesit, me arsyetimin standard se nga vlerësimi i rrethanave të mosmarrëveshjes arrihet në përfundimin se në rekurs nuk ishte parashtruar ndonjë argument i qenësishëm që të lidhej me shkaqet e parashikuara nga ligji për paraqitjen e rekursit.

11. Në datën 3.4.2025, kërkuesi i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (*Gjykata*) me ankim kushtetues individual, sipas objektit. Mbledhja e Gjyqtarëve në datën 12.6.2025, bazuar në nenin 36, pika 3, shkronja “ç”, të Ligjit Organik të Gjykatës, ka pranuar kërkesën për heqjen dorë të gjyqtarit relator të çështjes. Në vijim, në datën 24.6.2025, Kolegji i Gjykatës, me përbërjen e re, ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve. Mbledhja e Gjyqtarëve në datën 4.12.2025, bazuar në nenin 36, pika 1, shkronja “a”, të Ligjit Organik të Gjykatës, ka pranuar edhe kërkesën për heqjen dorë të një anëtari tjetër.

II

Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

12. **Kërkuesi**, në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar se nga vendimi i Gjykatës së Lartë i janë cenuar:

12.1 *E drejta për fitimin e mjeteve të jetesës me punë të ligjshme*, e parashikuar nga neni 49 i Kushtetutës dhe *e drejta për ndihmë në kushtet e mbetjes pa punë për shkaqe që nuk varen nga vullneti i tij*, e parashikuar nga neni 52, pika 2, i Kushtetutës. Pretendimet e tij për këto të drejta kushtetuese nuk janë marrë parasysh nga gjykatat e zakonshme dhe veçanërisht nga Gjykata e Lartë. Ministria e Mbrojtjes i ka ndërprerë pagën pa marrë vendim për risistemimin ose lirimin e tij, duke e mbajtur në statusin e ushtarakut aktiv për periudhën 20.11.2013–5.9.2014. Kërkuesi, për shkak të kufizimeve të nenit 167 të Kushtetutës, nuk mund të punësohej në vend tjetër, ndërsa sipas nenit 16, të ligjit nr. 9210, datë 23.3.2004, “Për statusin e ushtarakut të Forcave të Armatosura në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar (*Ligji për Statusin e Ushtarakut*), gëzonte të drejtën e punës së garantuar. Ai ka humbur edhe përfitimin e sigurimeve shoqërore suplementare të ushtarakut. Neni 129 i Kodit të Punës detyron punëdhënësin të paguajë punëmarrësin në rast mosaktivizimi.

12.2 *E drejta për proces të rregullt ligjor*, e garantuar nga neni 42 i Kushtetutës, në aspektin e *standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor*, pasi arsyetimi i gjykatave për pamundësinë e Ministrisë së Mbrojtjes për ta paguar pas kalimit të afatit 2-mujor është arbitrar në këndvështrimin kushtetues, duke cenuar edhe *parimin e sigurisë juridike*. Gjykatat nuk kanë vlerësuar detyrimin e këtij organi për ta risistemuar brenda këtij afati. Gjykata e shkallës së parë nuk ka analizuar shkakun ligjor të padisë. Gjykata e apelit nuk i ka dhënë përgjigje pyetjes nëse lirimi nga detyra është i njëjtë me lirimin nga shërbimi aktiv ose statusin e ushtarakut të liruuar nga detyra, të cilit nuk i jepet punë nga punëdhënësi. Gjykata e Lartë nuk ka dhënë përgjigje se përse pretendimet e tij të ngritura në rekurs nuk parashikoheshin nga ligji, duke cenuar edhe të drejtën për akses substancial e atë të ankimit.

12.3 *Parimi i barazisë përpara ligjit*, pasi edhe pse për çështjen e mbajtjes së ushtarakëve në dispozicion kishte qëndrime të ndryshme të gjykatave, Gjykata e Lartë nuk ka vendosur

njësimin e praktikës. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë në një rast tjetër ka mbajtur qëndrim tërësisht të ndryshëm me atë të çështjes së kërkesit.

13. **Subjekti i interesuar, Ministria e Mbrojtjes**, në mënyrë të përmbledhur, ka prapësuar:

13.1 Pretendimet e kërkesit kanë të bëjnë me mënyrën e zbatimit dhe interpretimit të ligjit nga Gjykata e Lartë, ndaj nuk i përkasin juridiksionit kushtetues.

13.2 Pretendimet për cenimin e *së drejtës për fitimin e mjeteve të jetesës me punë të ligjshme* dhe *së drejtës për ndihmë në kushtet e mbetjes pa punë për shkaqe që nuk varen nga vullneti i tij* janë të pabazuara. Neni 26 i Ligjit për Karrierën Ushtarake ndalon shprehimisht pagimin e pagës tej afatit ligjor 2-mujor kur ushtaraku nuk është emëruar në detyrë tjetër. Kërkesi gjatë periudhës që ka kërkuar të paguhet nuk ka kryer punë konkrete, reale dhe efektive, ndaj vazhdimi i pagesës tej afatit ligjor ishte shkelje e dispozitave ligjore dhe kapërcim i kompetencave të Ministrisë së Mbrojtjes.

13.3 Pretendimi për cenimin e *së drejtës për proces të rregullt ligjor* nuk qëndron, pasi çështja është shqyrtuar nga Gjykata e Lartë në përputhje me ligjin. Neni 4 i Kodit të Punës përjashton nga fusha e zbatimit të tij çështjet e punësimit të personave që rregullohen me ligj të veçantë, siç janë ushtarakët, ndaj referimi në nenin 129 të atij Kodi nuk qëndron. Neni 26 i Ligjit për Karrierën Ushtarake përcakton qartë ndalimin e pagesës tej afatit 2-mujor të vënies në dispozicion. Gjykatat janë shprehur në mënyrë shteruese për pretendimet e kërkesit, në respektim të *standardit të arsytimit të vendimit gjyqësor*. Arsytimi i kufizuar i vendimit të mospranimit të rekursit nga Gjykata e Lartë është në përputhje me standardet kushtetuese.

14. **Subjekti i interesuar, Shtabi i Përgjithshëm i Forcave të Armatosura**, nuk ka paraqitur prapësime me shkrim, edhe pse është njoftuar rregullisht.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkesit

15. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të Ligjit Organik të Gjykatës, çdo individ mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të nenit 71/a të Ligjit Organik të Gjykatës, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike efektive, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësura në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale dhe mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur.

16. Në rastin në shqyrtim, Gjykata vlerëson se kërkesi legjitimohet *ratione personae*, bazuar në nenin 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës, pasi kundërshton vendimin e Gjykatës së Lartë, me të cilin nuk është pranuar rekursi i tij ndaj vendimeve gjyqësore që kanë rrëzuar padinë e tij për të drejtat që rrjedhin nga statusi i ushtarakut, ndaj justifikon interesin në çështjen e parashtruar. Ai e ka përmbushur edhe *kriterin e shterimit të mjeteve juridike efektive në dispozicion*, të parashikuar në nenin 131, pika 1, shkronja “f”, të Kushtetutës, pasi i është drejtuar Gjykatës me ankim kushtetues individual për kundërshtimin e vendimit të Gjykatës së Lartë që ka përmbysur procesin e tij gjyqësor. Po kështu, kërkesi legjitimohet edhe *ratione temporis*, bazuar në nenin 71/a, pika 1, shkronja “b”, të Ligjit Organik të Gjykatës, pasi kundërshton vendimin e datës 18.12.2024, të Gjykatës së Lartë dhe ankimin kushtetues e ka paraqitur në datën 3.4.2025, pra brenda afatit ligjor 4-mujor.

17. Në drejtim të legjitimitimit *ratione materiae*, kërkesi ka pretenduar se Gjykata e Lartë i ka cenuar të drejtën për fitimin e mjeteve të jetesës me punë të ligjshme, të drejtën për

ndihmë në kushtet e mbetjes pa punë për shkaqe që nuk varen nga vullneti i tij, të drejtën për proces të rregullt ligjor në aspektin e arsytimit të vendimit të lidhur me sigurinë juridike, aksesin substancial dhe ankimit, si dhe parimin e barazisë përpara ligjit. Në thelb, kërkuesi pretendon se, përmes arsytimit të saj, Gjykata e Lartë ka lejuar një interpretim të ligjit që ka sjellë cenimin e së drejtës për punë, në kuptimin që ai, nga njëra anë, ndalohej të punonte sipas nenit 167 të Kushtetutës dhe, nga ana tjetër, nuk i takonte e drejta e pagës gjatë kohës që ishte ushtarak aktiv në dispozicion. Subjekti i interesuar, Ministria e Mbrojtjes ka prapësuar se pretendimet e kërkuesit kanë të bëjnë me mënyrën e zbatimit dhe interpretimit të ligjit, ndaj çështja nuk i përket juridiksionit kushtetues.

18. Në jurisprudencën kushtetuese është theksuar se detyra e gjykatave të juridiksionit të zakonshëm është të vlerësojnë provat dhe të interpretojnë ligjin për qëllime të procesit gjyqësor që ato zhvillojnë, ndërsa detyra e Gjykatës është të vlerësojë nëse gjatë procesit gjyqësor ka pasur shkelje të të drejtave kushtetuese (*shih vendimet nr. 33, datë 14.11.2022; nr. 3, datë 23.2.2016; nr. 42, datë 7.7.2014, të Gjykatës Kushtetuese*). Mbi bazën e këtij standardi dhe duke mbajtur në konsideratë thelbin e argumenteve të kërkuesit, Gjykata vlerëson se çështja ka të bëjë me të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar të lidhur me të drejtën për të fituar mjetet e jetesës me punë të ligjshme, të garantuara nga nenet 49 dhe 42 të Kushtetutës, ndaj ndryshe nga sa prapëson subjekti i interesuar, çështja hyn në juridiksionin kushtetues dhe në vijim do të analizohet themeli i saj. Brenda të njëjtit këndvështrim dhe për aq sa është i zbatueshëm parimi i barazisë para ligjit, Gjykata do t'u japë përgjigje edhe argumenteve të palëve lidhur me qëndrimin e ndryshëm që Gjykata e Lartë ka mbajtur në çështje të tjera të ngjashme.

B. Për themelin e pretendimeve

B.1 Për cenimin e standardit të arsytimit të vendimit në lidhje me të drejtën për të fituar mjetet e jetesës me punë të ligjshme

19. Kërkuesi ka pretenduar se Gjykata e Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit pa marrë parasysh pretendimet e tij për interpretimin arbitrar të dispozitave të Ligjit për Karrierën Ushtarake nga gjykatat e zakonshme. Sipas tij, gjykatat nuk kanë konsideruar faktin se pas kalimit të afatit ligjor 2-mujor, Ministria e Mbrojtjes e ka mbajtur kërkuesin në dispozicion, pa marrë masa për sistemimin ose lirimin e tij nga detyra e ushtarakut aktiv dhe duke i ndërprerë pagën padrejtësisht. Për rrjedhojë, kërkuesi ka qenë në pamundësi për t'u punësuar në një punë tjetër, si dhe i është hequr mundësia për të përfituar nga siguri shoqëror suplementar si ushtarak. Po sipas kërkuesit, gjykatat nuk kanë vlerësuar detyrimin e ministrisë për risistemimin e tij brenda afatit ligjor dhe nuk kanë sqaruar nëse lirimi nga detyra barazohej me lirimin nga shërbimi aktiv.

20. Subjekti i interesuar, Ministria e Mbrojtjes, ka prapësuar se arsytimi i kufizuar i vendimit të mospranimit të rekursit nga Gjykata e Lartë nuk cenon standardin e arsytimit të vendimit gjyqësor, për sa kohë gjykatat e faktit janë shprehur në mënyrë shteruese për pretendimet e kërkuesit. Sipas Ministrisë së Mbrojtjes, neni 26 i Ligjit për Karrierën Ushtarake ndalon shprehimisht pagimin e pagës tej afatit ligjor 2-mujor kur ushtaraku nuk është emëruar në detyrë tjetër. Gjatë periudhës që ka kërkuar të paguhet, kërkuesi nuk ka kryer punë konkrete, reale dhe efektive, ndaj vazhdimi i pagesës tej afatit ligjor përbënte shkelje të dispozitave ligjore dhe kapërcim të kompetencave të Ministrisë së Mbrojtjes.

21. E drejta për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar i garantohet individit nga nenet 42 dhe 142, pika 1, të Kushtetutës. Funkzioni i vendimit të arsyetuar është t'u tregojë palëve që ato janë dëgjuar, si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë. Detyrimi për garantimin e standardit të arsytimit të vendimit gjyqësor nuk nënkupton se kërkohet arsytim i detajuar për çdo pretendim të palëve ndërgjyqëse, por ai varet nga natyra e vendimit në fjalë (*shih vendimet nr. 17, datë 23.3.2023; nr. 80, datë 18.12.2017; nr. 34, datë 13.6.2016, të Gjykatës Kushtetuese*). Arsytimi i kufizuar i vendimeve të mospranimit të

rekursit, si rregull, nuk cenon standardin e arsytimit të vendimit gjyqësor. Megjithatë, kur në rekurs janë ngritur pretendime kushtetuese, Gjykata e Lartë, bazuar në parimin e subsidiaritetit që udhëheq raportet ndërmjet juridiksionit kushtetues dhe juridiksionit të gjykatave të zakonshme, duhet të investohet në ekzaminimin e tyre dhe të mbajë një qëndrim të shprehur lidhur me to (*shih vendimet nr. 19, datë 7.7.2022; nr. 11, datë 16.4.2018; nr. 45, datë 3.7.2017, të Gjykatës Kushtetuese*).

22. Sipas Gjykatës, e drejta e çdo individi për të fituar mjetet e jetesës së tij me punë të ligjshme, që e ka zgjedhur ose pranuar vetë, e garantuar nga neni 49, pika 1, i Kushtetutës, përfshin zgjedhjen e profesionit, vendin e punës dhe sistemin e kualifikimit profesional, me qëllim sigurimin e mjeteve të jetesës në mënyrë të ligjshme. E drejta për punë dhe liria e profesionit nënkuptojnë çdo veprimtari të ligjshme që sjell të ardhura dhe që nuk ka afat të përcaktuar, me përjashtim të rregullimeve të veçanta ligjore. Garancia që i jep Kushtetuta individit lidhur me të drejtën për punë dhe lirinë e profesionit, ka si qëllim mbrojtjen nga kufizimet e papërligjura të shtetit. Gjithsesi, e drejta për ushtrimin e një profesioni nuk është absolute, por mund të kufizohet nga rregullime të arsyeshme që mund t'u atribuohen konsideratave të së mirës së përgjithshme (*shih vendimet nr. 32, datë 27.10.2021; nr. 78, datë 12.12.2017; nr. 9, datë 23.3.2010, të Gjykatës Kushtetuese*).

23. Gjykata vë në dukje se kërkuesi, me pretendimin se i janë cenuar të drejtat kushtetuese të mësipërme, ka kundërshtuar vetëm vendimin e Gjykatës së Lartë, me të cilin është vendosur mospranimi i rekursit të tij. Në situatën kur rekursi nuk është shqyrtuar në themel dhe për të respektuar kufirin midis juridiksionit kushtetues dhe atij gjyqësor, Gjykata për zgjidhjen e çështjes do t'i japë përgjigje pyetjes nëse Gjykata e Lartë ka arsyetuar mjaftueshëm lidhur me të drejtën e kërkuetit për të fituar mjetet e jetesës me punën e ligjshme të ushtarakut. Me fjalë të tjera, Gjykata do të kontrollojë nëse Gjykata e Lartë, gjatë ushtrimit të funksionit rishikues për mënyrën e interpretimit të ligjit të zbatueshëm nga gjykatat e faktit, ka përmbushur rolin subsidiar të mbrojtjes të të drejtave kushtetuese të kërkuetit.

24. Nën këtë optikë, Gjykata vëren se pozita juridike dhe statusi i ushtarakut të Forcave të Armatosura rregullohet nga Kushtetuta dhe një sërë ligjesh të veçanta. Kështu, nenet 12 dhe 167, pika 1, të Kushtetutës parashikojnë, ndër të tjera, se ushtarakët e shërbimit aktiv nuk mund të zgjidhen ose të emërohen në detyra të tjera shtetërore, ndalim i cili synon të zbatojë parimin e asnjësisë për shkak të rëndësisë së misionit të tyre për të siguruar pavarësinë e vendit, mbrojtjen e tërësisë territoriale dhe rendit kushtetues. Ligji për Statusin e Ushtarakut, në nenet 16 dhe 20, ka garantuar të drejtën e ushtarakut aktiv për punë të garantuar në Forcat e Armatosura kundrejt pagesës. Neni 26 i Ligjit për Karrierën Ushtarake, në fuqi gjatë kohës që kërkuesi ishte në dispozicion të Forcave të Armatosura, parashikonte se kur ushtaraku lirohej nga detyra, deri në çastin e emërimit në një detyrë tjetër ose të nxjerrjes në rezervë/lirim paguhej me pagën mujore të gradës që mbante, por jo më tepër se 2 muaj. Ligji i ri për Karrierën Ushtarake (ligji nr. 54/2014) në nenin 27 parashikon të njëjtën garanci, të formular me përmbajtje më të plotë. Sipas kësaj dispozite, kur ushtaraku lirohet nga detyra, ai emërohet menjëherë në një detyrë tjetër, në përputhje me arsimimin, specialitetin dhe funksionet organike, sipas gradës që mban; në raste të veçanta, emërimi në një detyrë tjetër bëhet brenda një periudhe 2-mujore, gjatë së cilës dhe deri në emërimin në detyrë, ushtaraku i liruar nga detyra paguhet me pagën mujore të gradës që mban, por jo më shumë se dy muaj.

25. Duke mbajtur në konsideratë kuadrin ligjor të mësipërm, Gjykata vëren se kërkuesi ka qenë ushtarak aktiv i Forcave të Armatosura dhe ka mbajtur gradën e kolonelit. Ministri i Mbrojtjes, në datën 20.9.2013, e ka liruar kërkuetin nga detyra e komandantit të Policisë Ushtarake dhe e ka vënë në dispozicion deri në sistemin në detyrë tjetër, ndërsa në datën 5.9.2014, e ka nxjerrë në lirim për shkelje të rënda disiplinore. Në këto rrethana, kërkuesi ka qenë në dispozicion për pothuajse 1 vit (21.9.2013–5.9.2014) dhe nuk është sistemuar në

detyrë tjetër. Gjatë kohës që ishte në dispozicion, ai është paguar me pagën mujore të gradës që mbante vetëm për dy muaj, me argumentin se afati 2-mujor ishte kufiri maksimal i parashikuar nga neni 26 i Ligjit për Karrierën Ushtarake.

26. Kërkuesi u është drejtuar gjykatave të zakonshme dy herë për të kundërshtuar ndërprerjen e pagesës. Herën e parë, gjykatat e zakonshme e kanë pushuar gjykimin e çështjes, ndërsa procesi gjendej në shkallë të dytë, me arsyetimin se padia nuk mund të ngrihej. Sipas gjykatës së apelit, kërkuesi mund t'i mbronte interesat e tij duke kërkuar emërimin në një detyrë tjetër brenda Forcave të Armatosura, por ai nuk kishte apeluar vendimin e gjykatës së shkallës së parë që kishte rrëzuar padinë për pjesën që lidhej me mosveprimin e subjekteve të interesuara për sistemimin e tij në një detyrë tjetër. Po ashtu, sipas gjykatës së apelit, neni 26 i Ligjit për Karrierën Ushtarake parashikonte kufirin maksimal të pagesës deri në 2 muaj. Rekursi i paraqitur nga kërkuesi nuk është pranuar nga Gjykata e Lartë (*shih paragrafët 3–5 të vendimit*).

27. Herën e dytë, gjykatat e zakonshme kanë vendosur rrëzimin e padisë së kërkuesit, duke arsyetuar në mënyrë të përmbledhur se kërkuesi sipas nenit 26 të Ligjit për Karrierën Ushtarake nuk mund të paguhej përtej 2 muajve. Sipas gjykatës së shkallës së parë, në thelb, kërkimi i padisë ishte gjë e gjykuar, duke iu referuar për këtë qëllim procesit të parë gjyqësor të përfunduar me vendim pushimi. Ndërsa gjykata e apelit ka arsyetuar, ndër të tjera, se vendimmarrja e Ministrisë së Mbrojtjes nuk ka cenuar nenin 49 të Kushtetutës, pasi mospërfitimi i pagës, për periudhën 20.11.2013–5.9.2014, ishte rezultat i zbatimit të Ligjit për Karrierën Ushtarake. Megjithatë, kërkuesi ka paraqitur rekurs, duke parashtruar se i ishte cenuar e drejta për të fituar mjetet e jetesës me punë të ligjshme, Gjykata e Lartë, në datën 18.12.2024, ka vendosur mospranimin e rekursit të kërkuesit me arsyetim të kufizuar dhe standard se në të nuk ngriheshin shkaqet e parashikuara nga ligji (*shih paragrafët 7–10 të vendimit*).

28. Gjykata konstaton se rekursi i kërkuesit për interpretimin e ligjit nga gjykatat e faktit kishte të bënte me një shkelje potenciale të të drejtave kushtetuese, të cilën gjykatat e zakonshme kanë detyrimin ta shqyrtojnë me kujdesin e duhur, megjithatë Gjykata e Lartë vendosi mospranimin e rekursit pa i dhënë përgjigje të shprehur pretendimit vendimtar për zgjidhjen e çështjes. Pretendimi kishte të bënte me kufizimin e papërligjur që atij i ishte vendosur në drejtim të së drejtës për të fituar mjetet e jetesës me punë të ligjshme, pasi, nga njëra anë, ai ishte mbajtur në dispozicion pa u sistemuar në punë, shkak për të cilin i ndalohej të zgjidhej ose emërohej në detyra të tjera jashtë Forcave të Armatosura dhe, nga ana tjetër, nuk ishte paguar.

29. Në këtë pikë, Gjykata vëren se kërkuesi ka sjellë në vëmendje të saj edhe qëndrimin e ndryshëm që Gjykata e Lartë ka mbajtur në një rast të ngjashëm, në të cilin ajo ka pohuar se, pavarësisht se ushtaraku në periudhën e “vënies në dispozicion” nuk kryen detyrë konkrete, ai është ushtarak aktiv dhe përfiton pagën, që përbën një të drejtë themelore në raport me detyrimet dhe ndalimet që ai ka gjatë kohës që është në shërbimin aktiv. Sipas Gjykatës së Lartë, neni 27 i Ligjit të ri për Karrierën Ushtarake detyron autoritetet të marrin vendim për ushtarakun e liruar nga detyra dhe të lënë në dispozicion, vendimmarrje e cila nuk është diskrecionale, por e detyrueshme të merret menjëherë dhe në raste të veçanta brenda dy muajve. Në vijim të detyrimit kryesor, për t'u shprehur në lidhje me ushtarakun e liruar nga detyra, qëndron edhe detyrimi tjetër, që është dhënia e pagesës. Mosushtimi i detyrave nga ana e organeve komanduese të Forcave të Armatosura për të vendosur për vijimësinë e karrierës së ushtarakut, nuk do të thotë se ushtaraku aktiv privohet nga një prej të drejtave më bazike të tij, siç është paga, për shkak se ai vazhdon të jetë pjesë e Forcave të Armatosura dhe duhet t'u përmbahet të gjitha detyrimeve dhe ndalimeve që vijnë nga ky fakt (*shih vendimin nr. 00-2025-1016 (132), datë 25.3.2025, të Gjykatës së Lartë*).

30. Gjykata, duke marrë në konsideratë se Ligji për Karrierën Ushtarake mund të interpretohet në disa mënyra lidhur me kohëzgjatjen e së drejtës së ushtarakut për t'u paguar gjatë kohës në dispozicion, rritet se kur ekziston mundësia që ligji të interpretohet në më shumë se një mënyrë, të cilat japin rezultate të ndryshme, atëherë duhet përzgjedhur interpretimi që passjell rezultatin që është në pajtim me vlerat kushtetuese, duke marrë parasysh këtu të drejtat themelore të individëve (*shih vendimet nr. 2, datë 18.1.2017; nr. 29, datë 31.5.2010, të Gjykatës Kushtetuese*).

31. Për sa më lart, Gjykata çmon se kërkuesit i janë cenuar të drejtat kushtetuese të garantuara nga neni 42 i Kushtetutës i lidhur me nenin 49, pika 1, të saj nga Gjykata e Lartë.

32. Gjykata, bazuar në natyrën e gjykit kushtetues të kërkesave individuale, si dhe në parimin e subsidiaritetit që udhëheq raportet ndërmjet juridiksionit kushtetues dhe juridiksionit të gjykatave të zakonshme, rritet rolin e pazëvendësueshëm të Gjykatës së Lartë, së cilës i përket detyra kushtetuese për të siguruar njësimin dhe zhvillimin e praktikës gjyqësore. Ajo gjykatë nuk ka asnjë pengesë të zgjidhë vetë çështjen ose të orientojë zgjidhjen e saj nga gjykata më e ulët, duke njësuar dhe zhvilluar edhe praktikën gjyqësore në përputhje me standardet kushtetuese, të trajtuara në këtë vendim.

33. Në përfundim, Gjykata çmon se pretendimet e kërkuesit janë të bazuara, sipas arsytimit të mësipërm, ndaj kërkesa pranohet.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja "f" dhe 134, pika 1, shkronja "i", të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e vijues, të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", të ndryshuar, njëzëri,

VENDOSI:

1. Pranimin e kërkesës.
2. Shfuqizimin e vendimit nr. 00-2024-5124, datë 18.12.2024, të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.
3. Dërgimin e çështjes për shqyrtim në Gjykatën e Lartë.

Ky vendim është përfundimtar dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë më 23.12.2025.

Shpallur më 26.1.2026.

Kryesuese: Marsida Xhaferllari,

Anëtarë: Sonila Bejtja, Fiona Papajorgji, Marjana Semini, Sandër Beci, Ilir Toska